

SĂPTĂMÂNA CU ACCES DESCHIS

18-24 Octombrie 2010

Săptămâna cu Acces Deschis este un eveniment care se desfășoară la nivel global în perioada 18-24 Octombrie. În acest interval, activitățile de promovare a Accesului Deschis se intensifică pentru a deschide tuturor părților interesate de valorificarea resurselor culturale și științifice, calea către un nou model de acces și diseminare. Punctul central este siteul special dedicat evenimentului la <http://www.openaccessweek.org/>

Ce este Accesul Deschis?

Accesul Deschis este poarta prin care rezultatele cercetării pot fi accesate și diseminate liber. Rezultatele de cercetare sunt reflectate în articole însoțite sau nu de seturi de date. Accesul Deschis este o paradigmă care s-a concretizat în mijlocul nucleului STM - Știință, Tehnologie și Medicină, dar nu se limitează doar la aceste domenii, ci se extinde la toate domeniile cunoașterii.

Ce înseamnă diseminarea liberă prin Acces Deschis?

Rezultatele de cercetare finanțate prin fonduri publice sunt colectate prin mijloace electronice în depozite digitale. Accesul la aceste rezultate se face în două moduri:

- după o perioadă de embargo stabilită de comun acord cu editura sau instituția care pune la dispoziție serviciile de depozitare. Acest mod de acces se numește Calea Verde,
- imediat fără limitări. Acest mod de acces se numește Calea de Aur.

Care sunt beneficiile?

Beneficiarii (persoane fizice sau juridice) au acces la resursele culturale și cele științifice de prim rang care au fost plătite din fonduri publice. Cercetătorii sunt cei care contribuie cu articole

și seturi de date la depozitele digitale. Depozitele digitale au instrumente care permit o diseminare rapidă a referințelor și astfel asigură prin mecanisme de propagare a metadatelor o vizibilitate globală pentru autor.

Organizațiile finanțatoare ale cercetării pot avea o mai bună evidență a rezultatelor cercetărilor. Toate părțile interesate beneficiază de mijloace de preservare electronică performantă.

Care este rolul instituțiilor care gestionează cunoașterea?

În primul rând bibliotecile sunt depozitarele cunoașterii reflectate de izvoarele scrise. Bibliotecile sunt partenerii ideali pentru domeniul cercetării pentru experiența acumulată în managementul cunoașterii scrise. Bibliotecile ar trebui să fie garanții integrității și al fluxului științific prin servicii electronice specializate: depozite digitale, servicii de referințe specializate și contextualizare.

Arhivele sunt un segment important care pot colabora cu bibliotecile pentru a include îndelunga experiență practică în lucrul cu actele pentru a conferi depozitelor electronice mărci de siguranță și încredere pentru autori.

Împreună, aceste instituții cu tradiție prin specialiștii lor pot oferi cadrul cel mai potrivit pentru dezvoltarea unei infrastructuri cu acces deschis.

CITEȘTE ȘI DĂ MAI DEPARTE!

www.kosson.ro

Declarația de la Berlin privind accesul deschis la cunoaștere în științe și umanioare

Internetul a schimbat fundamental realitățile practice și economice ale distribuirii cunoașterii științifice și a patrimoniului cultural. Este pentru prima dată când Internetul oferă șansa de a constitui o reprezentare globală și interactivă a cunoașterii umane incluzând patrimoniul cultural și garanția accesului pentru toată lumea.

Noi, semnatarii, ne simțim obligați să răspundem la provocările Internetului ca un mediu funcțional emergent pentru cunoașterea distribuită. Evident, aceste evoluții vor putea să modifice semnificativ natura publicării științifice, precum și sistemul actual de asigurare a calității.

În acord cu spiritul Declarației Inițiativei pentru Acces Deschis de la Budapesta, Carta ECHO și Declarația de la Bethesda privind Publicarea cu Acces Deschis, am întocmit Declarația de la Berlin pentru a promova Internetul ca un instrument funcțional pentru reflectarea umană și o bază a cunoașterii științifice globale și pentru a specifica măsurile pe care creatorii politicilor în domeniul cercetării, instituțiile de cercetare, agențiile de finanțare, bibliotecile, arhivele și muzeele trebuie să le ia în considerare.

Scopuri

Misiunea noastră de a disemina cunoașterea este îndeplinită doar pe jumătate dacă informația nu este disponibilă cât mai larg și mai accesibil societății. Noile posibilități de diseminare a cunoașterii trebuie să fie sprijinite nu numai prin forme clasice ci și din ce în ce mai mult și prin intermediul paradigmei accesului deschis prin intermediul Internetului. Definim accesul deschis ca pe o sursă completă de cunoaștere umană și a patrimoniului cultural care a fost aprobată de comunitatea științifică.

Pentru a realiza viziunea unei reprezentări globale și accesibile a cunoașterii viitorul Web trebuie să fie durabil, interactiv și transparent. Instrumentele software și conținutul trebuie să fie accesibile deschis și să fie compatibile.

Definirea unei contribuții cu acces deschis

Stabilirea accesului deschis ca o procedură satisfăcătoare, ideal, necesită angajamentul activ al fiecărui individ producător de cunoaștere științifică și deținător al patrimoniului cultural. Contribuțiile cu acces deschis cuprind rezultatele de cercetare științifică originale, datele primare și metadatele, materialele sursă, reprezentările digitale ale materialelor pictografice și grafice dar și a materialelor multimedia.

Contribuțiile cu acces deschis trebuie să satisfacă două condiții:

1. Autorul(ii) și titularul(ii) drepturilor de autor ale acestor contribuții acordă tuturor utilizatorilor dreptul de acces liber, irevocabil, global și o licență de a copia, utiliza, distribui, transmite și afișa public lucrarea și de a face și distribui lucrări derivate în orice mediu digital în orice scop, responsabil subiect al unei atribuiri

corespunzătoare a drepturilor morale (standardele comunității vor continua să furnizeze mecanismul pentru întărirea unei atribuiri coresponzătoare și utilizarea responsabilă a lucrărilor publicate așa cum se face în acest moment), precum și dreptul de a face un număr redus de copii tipărite pentru uz personal.

2. O versiune completă a lucrării și toate materialele suplimentare incluzând o copie a permisiunilor așa cum se afirmă mai sus, într-un format electronic standard este depozitată (și astfel publicată) în cel puțin un depozit online folosind standardele tehnice potrivite (precum sunt definițiile Arhivelor Deschise) care este sprijinit și întreținut de o instituție cu profil științific, o societate științifică, o agenție guvernamentală sau alte organizații bine stabilite care caută să permită accesul deschis, distribuirea nerestricționată, interoperabilitatea și arhivarea pe termen lung.

Sprijinirea tranziției la paradigma electronică a accesului deschis

Organizațiile noastre sunt interesate în promovarea pe mai departe a noii paradigme a accesului deschis pentru a obține cel mai mare beneficiu pentru știință și societate. Astfel, dorim să facem progrese prin:

- încurajarea cercetătorilor/beneficiarilor granturilor de a-și publica lucrarea după principiile paradigmei accesului deschis
- încurajarea deținătorilor de patrimoniu cultural să sprijine accesul deschis prin oferirea resurselor proprii prin internet.
- Dezvoltarea mijloacelor și a căilor de evaluare a contribuțiilor cu acces deschis și a revistelor online pentru a asigura continuu standardele de calitate și bunele practici științifice
- mijlocirea pentru ca publicațiile cu acces deschis să fie recunoscute în promovarea și stabilitatea evaluării
- promovarea meritului intrinsec al contribuțiilor la o infrastructură a accesului deschis prin dezvoltarea instrumentelor software, furnizarea conținutului, crearea metadatelor sau publicarea articolelor individuale

Realizăm faptul că procesul de migrare către accesul deschis schimbă diseminarea cunoașterii în ceea ce privește aspectele legale și financiare. Organizațiile noastre au ca țintă găsirea soluțiilor care sprijină dezvoltarea pe mai departe a cadrelor legale și financiare existente pentru a ușura utilizarea optimă și accesul.

Semnături

Din partea organizațiilor de cercetare din Germania (în ordine alfabetică):

Hans-Jörg Bullinger, Președintele Societății Fraunhofer
Karl Max Einhäupl, Președintele Wissenschaftsrat
Peter Gaethgens, Președinte HRK
Peter Gruss, Președinte al Societății Max Planck
Hans-Olaf Henkel, Președintele Asociației Leibniz
Walter Kröll, Președintele Asociației Helmholtz
Ernst-Ludwig Winnacker, Președintele Fundației Germane pentru Cercetare